

(२०) उक्तं फलमुपाख्यानमन्तरेण दृढयति । “देवभागो ह
 श्रौतर्षः । सावित्रं विदाञ्चकार । तः ह वागदृश्यमानाभ्यु-
 वाच ॥ ११ ॥ सर्वं वत गौतमो वेद । यः सावित्रं वेदेति ।
 महोवाच । कैषा वागसीति । अयमहः सावित्रः । देवाना-
 मुत्तमो लोकः । गुह्यं महो विभ्रदिति । एतावति ह गौतमः ।
 यज्ञोपवीतं कृत्वाऽधो निपपात । नमो नम इति । स होवाच ।
 मा भैषीर्गौतम । जितो वै ते लोकः” इति । देवान् भजतीति
 ‘देवभागः’ एतन्नामकः कश्चित् मुनिः ‘श्रौतर्षः’ श्रौतानुष्ठाना-
 भिज्ञः । स च मुनिः सावित्रमग्निं ध्यानेन साक्षात् कृतवान् ।
 ‘तं’ सावित्राग्निस्वरूपं आत्मानं पश्यन्तं देवभागं, काचित् ‘वाक्
 अदृश्यमाना’, सती आभिमुख्येनैवं ‘उवाच’ । ‘यः’ देवभागः,
 सावित्रमग्निं ‘वेद’ साक्षात् करोति, सोऽयं ‘गौतमः’ गौतम-
 गोत्रोत्पन्नो मुनिः, ‘सर्वं’ अपि जगत्, ‘वेद’, ‘वत’ आश्चर्यमेतत्
 तस्य सर्वज्ञत्वमिति, तदेतद्वचनं श्रुत्वा केयं ‘वाक्’, इत्येवं स मुनिः
 पप्रच्छ । सा च वागेवमुत्तरमुवाच, ‘अहं’ सावित्राग्निरूपः
 सन्, ‘अयं’ अत्र वर्त्ते । कीदृशोऽहं, सर्वेषां ‘देवानां’, उत्तम-
 लोकरूपः, सर्वेपि देवा मय्येव निवसन्ति । किञ्च ‘गुह्यं महो
 विभ्रत्’ सर्ववेदान्तेषु गोप्यन्तेजो धारयन्, इहास्मि ‘इति’ ।
 ‘एतावति’ सावित्राग्निदेवस्य वचने श्रुते सति, तदानीमेव सः
 ‘गौतमः’, मुनिः स्वकीयेन वस्त्रेण ‘यज्ञोपवीतं कृत्वा’, महत्या
 भक्त्या ‘नमो नमः’, ‘इति’ उच्चारयन् भूमौ दण्डवत् ‘निपपात’ ।
 तदानीं तदीयभक्त्या तुष्टः ‘सः’ खलु सावित्राग्निः, तमनुगृ-